

کلاسهای چند پایه

علي اصغر فاني

این روزها صحبت از بازماندگان از تحصیل که بیسوادان آینده را تشکیل می‌دهند، مطرح است. بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس تعداد بازماندگان از تحصیل نگران‌کننده است. عدد 930 هزار نفر بازمانده از تحصیل در شأن نظام جمهوری اسلامی نیست. مهاجرت روستاییان به شهرها و حاشیه شهرهای بزرگ، باعث شده که روستاها با کمبود جمعیت و بعضاً تخلیه روبه‌رو گردند. پراکندگی جمعیت و آمار کم دانش‌آموزان در روستاها و مدارس عشایری سیار، ایجاب می‌کند برای افزایش تحت پوشش تحصیلی و بسط عدالت آموزشی و کیفیت‌بخشی به فرایند تعلیم و تربیت دانش‌آموزان و در نتیجه جذب بازماندگان از تحصیل تدابیری اندیشه شود. زمانی که در روستا تعداد دانش‌آموز ابتدایی در پایه‌های مختلف و جنسیت دختر و پسر وجود دارد، راه‌حل تشکیل کلاسهای چندپایه است. در کلاس چندپایه يك معلم با تعدادی دانش‌آموز دختر و پسر در پایه‌های مختلف به تعلیم و تربیت می‌پردازند. سوالات زیر مطرح است:

- زمانی که معلم به تدریس دانش‌آموزان پایه خاصی می‌پردازد، بقیه بچه‌ها چه می‌کنند؟
  - معلم چگونه رفتار کند؟
  - وقتی که تعداد دانش‌آموزان و تعداد پایه‌ها زیاد باشد، مدیریت کلاس چگونه خواهد بود؟
  - چگونه می‌توان تهدید تنوع پایه‌ها را به فرصت تبدیل کرد؟
- برای سامان یافتن کلاسهای چندپایه و ایجاد انگیزه در معلمین در سال 93 مصوبه‌ای در شورای عالی آموزش و پرورش داشته‌ایم که ذیلاً به مجموعه‌هایی از آن اشاره می‌شود:
- 1- کلاسهای چندپایه با حداکثر سه پایه يك دوره تحصیلی ابتدایی و با حضور حداکثر 15 دانش‌آموز تشکیل می‌شود. در مواقع استثنایی به ازای هر پایه اضافی 6 ساعت حواله تدریس به معلم پرداخت می‌شود.
  - 2- به ازای حداقل 10 و حداکثر 40 کلاس چندپایه روستایی يك راهبر آموزشی جهت سرکشی به مدارس روستایی اختصاص می‌یابد.
  - 3- برای معلمین کلاسهای چندپایه قبل از آغاز سال تحصیلی 40 ساعت آموزش طراحی و اجرا شود.

در پاسخ به سوالات مطرح شده باید گفت در زمانی که معلم مثلا به بچه‌های پایه دوم درس می‌دهد، سایر دانش‌آموزان به بچه‌های پایه پایین‌تر تدریس می‌کنند. مثلا دانش‌آموز پایه سوم به دانش‌آموز پایه اول دیکته می‌گوید. تجربه نشان می‌دهد که وقتی يك دانش‌آموز به دانش‌آموز دیگری درس می‌دهد دانسته‌های خودش از استحکام بالاتری برخوردار می‌شود. معلم در کلاس چندپایه باید طوری رفتار کند که دانش‌آموزان احساس کنند که تحت نظارت، هدایت و راهنمایی‌های وی قرار دارند. مدیریت کلاس‌های چند پایه از ظرافت‌های زیادی برخوردار است. وزارت آموزش و پرورش توجه داشته باشد که در تعداد زیادی از روستاهای کشور و مدارس عشایری دارای کلاس چندپایه هستند. بر اساس مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش کتابی برای معلمان کلاس چند پایه تدوین نموده و در توانمندسازی معلمان اصرار داشته باشد.

منبع: روزنامه اعتماد 18 شهریور 1402 خور□□□□